

Základní typy větných konstrukcí

Věty, které začínají subjektem (predikát následuje po subjektu)

Intranzitivní věty

Minu vend_{SUBJ} ei tule. Můj bratr nepřijde.

Minu vend_{SUBJ} on arst. Můj bratr je lékař.

Minu vend_{SUBJ} on tööl. Můj bratr je v práci.

Minu vend_{SUBJ} on tark. Můj bratr je chytrý.

Tranzitivní věty (mají objekt)

Mihkel_{SUBJ} saatis kutse_{OBJ} kõigile. Mihkel poslal pozvánku všem.

Minu vend_{SUBJ} ei saanud kutset_{OBJ}. Můj bratr nedostal pozvánku.

Siin kasvatatakse viinamarju_{OBJ}. Tady se pěstuje víno.

(Pády objektu – srov. kapitola 3.2 Příklady užití pádů)

Ve větách tohoto typu je subjekt kongruentní s predikátem v osobě a čísle (*Mina elan siin. Meie elame seal. Eestlased elavad Eestis.*).

Věty, které nezačínají subjektem

Existenciální věty

začínají určením času nebo místa, subjekt následuje po slovese a označuje doposud neznámou / zatím neuvedenou věc (réma výpovědi):

Maja ees on mõned lillepeenrad_{SUBJ}. Před domem je několik záhonů.

Maja ees kasvab lilli_{SUBJ}. Před domem rostou květiny.

Põrandal on vett_{SUBJ}. Na podlaze je voda.

Klaasis ei ole vett_{SUBJ}. Ve sklenici není voda.

Posesivní věty

mají podobnou stavbu jako věty existenciální, větný člen v adessivu označuje vlastníka, vlastněná věc je v pozici nové informace (rématu):

*Mihklil on auto*_{SUBJ}. Mihkel má auto.

*Mihklil ei ole venda*_{SUBJ}. Mihkel nemá bratra.

Pocitové věty

s prvním členem věty v adessivu, který odkazuje na osobu prožívající pocit nebo stav:

Minul oli piinlik. Bylo mi trapně.

Mul on häbi. Stydím se.

Stavové věty

začínají určením místa nebo času:

Väljas on külm. Venku je zima.

Eile sadas (vihma). Včera pršelo.

V těchto typech vět je sloveso ve 3. osobě sg. (subjekt není kongruentní s predikátem).

Pokud se v těchto typech vět vyskytuje subjekt (typicky až po slovese), může být v nominativu nebo partitivu. V partitivu je vždy, když je věta svým významem záporná (*Minul ei ole autot*). V partitivu může být také subjekt odkazující na neurčené nebo menší množství (*Põrandal on vett*).